

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชชาลา ตูลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๕/๒๕๕๖

วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแก้ปัญหาคาติ

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแก้ปัญหาคาติ เนื่องจากพรรคแก้ปัญหาคาติมีเหตุต้องเลิกพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งมีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับของพรรคการเมือง และมีสมาชิกและสาขาไม่ครบตามกฎหมายกำหนด จึงเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ข้อเท็จจริง สรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคแก้ปัญหาคาติไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ และครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ในวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แต่เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ พรรคแก้ปัญหาคาติ แจ้งต่อ นายทะเบียนพรรคการเมืองว่า นายประวิทย์ สัจจพงษ์ ลาออกจากหัวหน้าพรรค ตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ ทำให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับพรรคแก้ปัญหาคาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๔ (๗) และนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงแล้ว และเมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ พรรคแก้ปัญหาคาติได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ ๒ /๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ก่อนครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันดังกล่าว พรรคแก้ปัญหาคาติได้มีมติให้ยุบพรรคแก้ปัญหาคาติ เนื่องจากมีปัญหาไม่อาจจัดหาสมาชิกพรรคและการจัดตั้งสาขาพรรคให้ครบทันเวลาตามที่กฎหมายกำหนดได้ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงเห็นว่ากรณีเป็นเหตุให้ยุบพรรคแก้ปัญหาคาติได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๕)

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ และส่งสำเนาคำร้องให้พรรคแก้ปัญหาคาติเพื่อยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

พรรคแก้ปัญหาชาติ ยืนคำชี้แจงไม่ปฏิเสธ ทั้งรับว่าพรรคแก้ปัญหาชาติมีมติที่ประชุมใหญ่ให้ยุบพรรคเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคแก้ปัญหาชาติ

พิจารณาแล้ว เห็นว่า พรรคแก้ปัญหาชาติไม่ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคให้ครบถ้วนได้ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรค ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” ตามคำร้องปรากฏว่า พรรคแก้ปัญหาชาติได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ นายประพิณ สังขพงษ์ ลาออกจากหัวหน้าพรรค เป็นเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ตามข้อบังคับพรรคแก้ปัญหาชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒๔ (๗) ซึ่งนายทะเบียนได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงแล้ว และได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๗ มาตรา ๒๕ ว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญประจำปีของพรรคแก้ปัญหาชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ได้มีมติให้ยุบพรรคแก้ปัญหาชาติ เนื่องจากมีปัญหาลุप्तพรรคเกี่ยวกับการหาสมาชิกและการจัดตั้งสาขาพรรค ซึ่งระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันไม่เพียงพอ

ดังนั้น จึงมีเหตุให้ยุบพรรคแก้ปัญหาชาติตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) และเมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน พรรคแก้ปัญหาชาติไม่สามารถหาสมาชิกพรรคและจัดตั้งสาขาพรรคได้ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๗ มาตรา ๒๕ กำหนดไว้จึงเป็นอีกเหตุหนึ่งที่ทำให้ยุบพรรคได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติ ๗ ดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงให้ยุบพรรคแก้ปัญหาชาติ

นายศักดิ์ เตชะชาญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ